

ÖVERSIKTSPLAN 2014

SKINNSKATTEBERGS KOMMUN

DEL 3 Konsekvenser

mars 2014, kompl. juni 2014

INNEHÅLL

1 SAMMANFATTNING	1
2 UTGÅNGSPUNKTER FÖR MKB.....	4
2.1 ÖVERSIKTSPLANENS UPPLÄGGNING	4
2.2 MILJÖBEDÖMNING OCH MKB	4
2.3 AVGRÄNSNING AV MKB.....	4
2.4 UNDERLAG.....	5
2.5 OSÄKERHET I BEDÖMNINGEN	5
2.6 REVIDERINGAR EFTER SAMRÅD.....	5
2.7 REVIDERINGAR EFTER UTSTÄLLNING	5
3 MILJÖKONSEKVENSER	6
3.1 MILJÖKONSEKVENSER – BOENDEMILJÖ	6
3.2 MILJÖKONSEKVENSER – NATURMILJÖ	7
3.3 MILJÖKONSEKVENSER – KULTURMILJÖ	7
3.4 MILJÖKONSEKVENSER – FRILUFTSLIV.....	7
3.5 MILJÖKONSEKVENSER – HUSHÅLLNING MED MARK, VATTEN OCH NATURRESURSER.....	9
4 ÖVRIGA KONSEKVENSER.....	10
4.1 JÄMLIKHET OCH JÄMSTÄLLDHET.....	10
4.2 FOLKHÄLSOASPEKTER.....	10
4.3 NÄRINGSLIVSUTVECKLING.....	11
4.4 INFRASTRUKTUR	11
4.5 NATUR- OCH KULTURMILJÖER UTÖVER MKB:N.....	11
4.6 STRANDSKYDD.....	12
4.7 KLIMATPÅVERKAN.....	19
4.8 MELLANKOMMUNALA FRÅGOR.....	19
5 PÅVERKAN PÅ MILJÖMÅL, RIKSINTRESSEN OCH MILJÖKVALITETSNORMER.....	22
5.1 NATIONELLA OCH REGIONALA MILJÖKVALITETSMÅL.....	22
5.2 RIKSINTRESSEN ENLIGT 3 OCH 4 KAP. MILJÖBALKEN.....	24
5.3 MILJÖKVALITETSNORMER.....	28
6 UPPFÖLJNING OCH ÖVERVAKNING.....	29
7 SAMRÅD.....	30
7.1 SAMRÅD OM AVGRÄNSNING AV MKB.....	30
7.2 SAMRÅD OM PLANFÖRSLAGET.....	30
7.3 UTSTÄLLNING AV PLANFÖRSLAGET	30

Foton:

Skinnskattebergs kommun: sid 2, 4 samt omslag

Sweco: sid 6, 8, 14 och 21

Omslagsbild: utsnitt ur målning av konstnär Leif Ahnlund

1 SAMMANFATTNING

Skinnskattebergs kommuns nya översiktsplan, Översiktsplan 2014, kommer att ersätta översiktsplanen från år 2006.

Denna rapport utgör konsekvensbedömningen till översiktsplanen. **Miljökonsekvensbeskrivningen** utgörs av kapitlen 1-3 och 5-7. **Övriga konsekvenser** av översiktsplanen tas upp i kapitel 4.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING (MKB)

Avgränsning av MKB

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska, i enlighet med miljöbalken, bara ta upp de miljöaspekter där s.k. betydande miljöpåverkan bedöms kunna uppstå. Följande miljöaspekter tas upp i MKB:n för översiktsplanen:

- Risk för påverkan på Natura 2000-område.
- Möjliga utbyggnadsområden för grupper av vindkraftverk.
- Möjliga utbyggnadsområden för gruvdrift.

MKB:n har vidare avgränsats till att endast ta upp de högst värderade natur- och kulturmiljöerna och friluftslivsområdena: riksintressen samt naturreservat.

Sammanfattning betydande miljöpåverkan

Inga **Natura 2000-områden** berörs direkt av översiktsplanens förändringsförslag.

För delområde X1 anger översiktsplanen att **gruvdrift** bör kunna tillkomma. **Vindkraft** i mindre skala kan prövas under förutsättning att gruvdrift tillkommer.

Gruvbrytning kan leda till förändringar av mark- och vattenförhållanden som i sin tur påverkar naturmiljön. Dessutom kan boendemiljöer i närheten indirekt påverkas, främst genom de transporter som alstras.

Vindkraftverk kan ge upphov till störningar i boendemiljöer och friluftsområden (ljud, ljus, reflexer, skuggor, påverkan på landskapsbilden). I naturmiljöer kan t.ex. fågellivet eller växtlokaler påverkas dels direkt där vindkraftverk placeras, dels indirekt genom störningar.

Nordvästra delen av delområde X1 (gruvdrift, vindkraft) ligger **inom riksintresse för turism**

och rörligt friluftsliv enligt MB 4:2, Malingsbo-Kloten. Område X1 är beläget i utkanten av riksintresseområdet, som är mycket stort, och berör endast en bråkdel av dess yta. Se även under *Riksintressen* på nästa sida.

Område X1 har avgränsats så att det ligger utanför de delar av Malingsbo-Kloten som även utgör naturreservat, men tangerar en naturmiljö av riksintresse enligt MB 3:6, Baggådalen-Malingsboåsen-Riddarhyttedälet.

Ett område av riksintresse för utvinning av industrimineral enligt MB 3:7 § vid Höjderna ligger inom delområde X1 som i översiktsplanen föreslås för bl.a. gruvdrift, vilket alltså tillgodoser detta riksintresse.

I översiktsplanen anges **rekommendationer** för område X1 om avvägning mellan olika intressen. Om gruvbrytning eller vindkraftsutbyggnad blir aktuell kommer tillståndsprövning att krävas, varvid miljökonsekvenserna kommer att studeras vidare. Konsekvenserna går inte att bedöma i detalj i översiktsplaneskedet.

Vindkraftsutbyggnad kan, förutom inom område X1 även bli aktuell inom andra delar av kommunen. Vissa riktlinjer anges i översiktsplanen om hänsyn till högt värderade natur- och kulturmiljöer.

Miljömål

Riksdagen har fastställt 16 nationella miljö kvalitetsmål som ska nås inom en generation. Sammantaget bedöms översiktsplanen:

- **bidra till** uppfyllelsen av sju miljö kvalitetsmål
- **i viss mån bidra till** uppfyllelsen av ett miljö kvalitetsmål
- **i viss mån bidra till men i viss mån motverka** uppfyllelsen av fyra miljö kvalitetsmål
- **varken bidra till eller motverka** ett miljö kvalitetsmål.
- **inte vara relevant** för ett miljö kvalitetsmål.

Resterande två mål berör inte Skinnskattebergs kommun.

Riksintressen

Översiktsplanens delområde X1, där planen anger att gruvdrift respektive vindkraftsutbyggnad (i mindre skala) bör kunna tillkomma efter miljöprövning, står i konflikt med ett riksintresse för friluftsliv och turism enligt miljöbalken 4:2, Malingsbo-Kloten. Detta behöver studeras vidare i miljöprövningen, om gruvdrift eller vindkraftsutbyggnad blir aktuell.

I övrigt bedöms översiktsplanen tillgodose de riksintressen som finns inom kommunen. Planens delområden har i flera fall avgränsats med hänsyn tagen till närliggande riksintressen. De negativa konsekvenser som kan komma att uppstå vad gäller riksintressen bedöms i hög grad gå att mildra eller undvika genom hänsyn i fortsatt planering. Rekommendationer om detta finns i översiktsplanen för samtliga delområden där det finns förändringsförslag som berör riksintressen.

Miljö kvalitetsnormer

Flera av kommunens sjöar och vattendrag uppfyller inte miljö kvalitetsnormen ”god ekologisk status”. För dessa finns krav på att de år 2015, eller i vissa fall år 2021, ska ha uppnått god ekologisk status.

Hänsyn krävs i fortsatt planering för förändringar i närheten av vattendrag som

omfattas av miljö kvalitetsnormer. Även det samarbete kring vattenvårdsfrågorna som sker genom vattenvårdsförbunden är av central vikt för vattenkvaliteten.

Uppföljning och övervakning

Frågor om uppföljning och övervakning av den betydande miljö påverkan som översiktsplanen kan medföra kommer till stor del att avhandlas i senare planeringsskeden.

ÖVRIGA KONSEKVENSER

Jämlikhet och jämställdhet

Översiktsplanens rekommendationer vad gäller bl.a. barnomsorg, utbildning, näringsliv och kommunikationer syftar till att göra kommunen attraktiv som bostadsort för såväl män som kvinnor och för en blandad sammansättning av invånare. Översiktsplanen bedöms därmed beakta jämlikhets-, jämställdhets- och barnperspektivet.

Folkhälsoaspekter

Översiktsplanen bedöms bidra till att stärka flera faktorer som påverkar folkhälsan, bl.a. genom rekommendationer i syfte att stärka trafiksäkerheten, förhindra utsläpp av miljöskadliga ämnen samt förbättra förutsättningarna för gående och cyklister.

Forsån är ett av de vattendrag i kommunen som omfattas av miljö kvalitetsnormer.

Näringslivsutveckling

Översiktsplanen bedöms sammantaget bidra till näringslivsutvecklingen inom Skinnskattebergs kommun och ligga i linje med det regionala utvecklingsprogrammet för länet.

Infrastruktur

Den bebyggelseutveckling som föreslås i översiktsplanen är till större delen förlagd till befintliga tätorter, vilket gynnar gång- och cykeltrafik samt förbättrar underlaget för kollektivtrafiken.

I översiktsplanen anges flera riktlinjer beträffande utveckling/förbättringar av infrastrukturen inom Skinnskattebergs kommun, bl.a. att kapacitetshöjande åtgärder måste vidtas på Godsstråket genom Bergslagen.

Natur- och kulturmiljöer utöver MKB:n

Sammantaget bedöms översiktsplanen värna om och i vissa fall bidra till att stärka de natur- och kulturmiljövärden som finns inom kommunen. De förändringsförslag som översiktsplanen innehåller bedöms gå att förena med natur- och kulturmiljövärdena, förutsatt att hänsyn tas i fortsatt planering.

Strandskydd

Den i översiktsplanen föreslagna utbyggnaden av LIS-områden (Landsbygdsutveckling i strandnära lägen) för boende och för utveckling av friluftsliv och turism bedöms sammantaget inte motverka strandskyddets syften. I viss mån kan strandskyddets syfte att trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet stärkas, genom LIS-utvecklingen för friluftslivet.

För utbyggnad av LIS-områdena kommer hävande av eller dispens från strandskyddet att behövas.

Klimatpåverkan

Översiktsplanen innehåller flera rekommendationer och förslag som bidrar till minskad klimatpåverkan, men även vissa utvecklingsförslag som kan bidra till ökade utsläpp av klimatpåverkade gaser. Översiktsplanen i sig avgör inte den framtida utvecklingen, som bl.a. beror på kollektivtrafikplanering, detaljplanering av bebyggelse etc. Sammantaget bedöms översiktsplanen beakta och lyfta frågan om klimatpåverkan i den omfattning som är möjlig för denna typ av plan.

Mellankommunala frågor

Följande frågor har bedömts vara av mellan-kommunalt intresse:

- **Turism och rekreation:** Översiktsplanen bedöms sammantaget bidra till en framtida utveckling av turismen inom Skinnskattebergs kommun som kan få positiva följder även för turismen och näringslivet i närliggande kommuner.
- **Eventuella gruvetableringar** inom Skinnskattebergs kommun kan indirekt påverka angränsande kommuner, främst genom de transporter som alstras.
- **Kommunikationer.** Järnvägen, Godsstråket genom Bergslagen, berör flera kommuner förutom Skinnskatteberg.
- **Vattenfrågor.** Samarbetet kring vattenvårdsfrågorna genom vattenvårdsförbunden är av central vikt.
- **Natur- och kulturmiljöer av riksintresse.** Flera av kommunens riksintressen berör även angränsande kommuner.

Översiktsplanens delar – läsanvisning

Skinnskattebergs kommuns översiktsplan 2014 omfattar tre delar.

- **Del 1 Utveckling och delområden** beskriver visioner för kommunens utveckling samt beskrivningar och rekommendationer för ett antal delområden, som täcker hela kommunens yta.
- **Del 2 Planeringsförutsättningar** beskriver bakgrundsfakta och mål för olika sektorsintressen.
- **Del 3 Konsekvensbeskrivning** redovisar översiktsplanens miljökonsekvenser, övriga konsekvenser samt påverkan på miljömål, riksintressen och miljökvalitetsnormer.

Ett omfattande underlagsmaterial har legat till grund för översiktsplanen, se avsnitt *Referenser* sist i Del 2.

2 UTGÅNGSPUNKTER FÖR MKB

2.1 ÖVERSIKTSPLANENS UPPLÄGGNING

Översiktsplan 2014 för Skinnskattebergs kommun redovisas i tre separata delar:

- Del 1 Utveckling och delområden
- Del 2 Planeringsförutsättningar
- Del 3 Konsekvenser

Denna rapport, del 3, utgör konsekvensbedömningen till översiktsplanen.

Kapitlen 1-3 och 5-7 i denna del utgör miljökonsekvensbeskrivningen (MKB:n) och tar bara upp de konsekvenser som bedöms kunna innebära betydande miljöpåverkan. Se vidare avsnitt 2.2. nedan.

Beskrivning av befintliga miljöförhållanden, som enligt 6 kap 12 § MB ska ingå i en MKB, ligger i Del 2 *Planeringsförutsättningar*.

2.2 MILJÖBEDÖMNING OCH MKB

Enligt miljöbalken (MB) 6 kap 11 § ska miljöbedömning göras för kommunala planer eller program som har en betydande miljöpå-

verkan. Översiktsplanen för Skinnskattebergs kommun kan till vissa delar antas medföra betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning, inklusive miljökonsekvensbeskrivning (MKB), ska utarbetas. Miljöbedömningens syfte är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas.

2.3 AVGRÄNSNING AV MKB

Identifiering av betydande miljöpåverkan

I enlighet med 6 kap 12 § MB ska MKB:n endast omfatta de miljöaspekter där betydande miljöpåverkan bedöms kunna uppstå. Arbetet med avgränsning av MKB:n finns dokumenterat i separat PM. Följande miljöaspekter tas upp i MKB:n:

- Risk för påverkan på Natura 2000-område.
- Möjliga utbyggnadsområden för grupper av vindkraftverk.
- Möjliga utbyggnadsområden för gruvsdrift.

MKB:n har vidare avgränsats till att endast ta upp de högst värderade natur- och kulturmiljöerna och friluftslivsområdena: riksintressen samt naturreservat.

Skinnskattebergs tätort och sjön Nedre Vättern, från nordost.

Studerade alternativ

Enligt MB 6 kap 12 § ska rimliga alternativ med hänsyn till planens syfte och geografiska räckvidd identifieras, beskrivas och bedömas.

MKB:n för översiktsplanen omfattar ett nollalternativ och ett planalternativ.

Nollalternativ

Enligt 6 kap 12 § miljöbalken ska miljöns sannolika utveckling beskrivas om planen inte genomförs, d.v.s. nollalternativet. Nollalternativet utgörs, utöver pågående mark- och vattenanvändning, av vad som kan komma att ske med stöd av nuvarande översiktsplan, gällande detaljplaner och miljötillstånd samt den bebyggelseutveckling som bedöms kunna ske utan stöd av ny översiktsplan eller nya detaljplaner.

Planalternativ

Översiktsplanen redovisar endast ett alternativ till framtida markanvändning. Utpekandet av bl.a. områden lämpliga för bostadsutbyggnad innebär dock i sig redovisningar av olika alternativ. Det är knappast troligt att samtliga dessa områden kommer att nyttjas.

Geografisk avgränsning

Beskrivning av miljöförhållanden och relevanta befintliga miljöproblem görs inom Skinnskattebergs kommun. Eventuella starka miljöintressen som finns i grannkommuner i nära anslutning till kommungränsen beaktas dock.

Tidsmässig avgränsning

MKB:n omfattar, liksom översiktsplanen, förändringar inom de närmsta cirka 10-15 åren.

2.4 UNDERLAG

Underlagen till MKB:n redovisas tillsammans med översiktsplanens övriga underlag sist i Del 2, avsnitt *Referenser*. De utgörs av kunskapsunderlag som översiktligt beskriver allmänna intressen eller miljö och riskfaktorer, såsom Länsstyrelsens RUM-material och kommunens befintliga utredningar.

Kommunen bedömer att det i översiktsplanarbetet inte behöver tas fram ytterligare underlagsmaterial. De eventuella kunskapsbrister som bedöms finnas ska redovisas i översiktsplanen och utgöra en av utgångspunkterna vid efterföljande planläggning.

2.5 OSÄKERHET I BEDÖMNINGEN

Beskrivningen av miljökonsekvenserna baseras på det faktum att översiktsplanen är vägledande för efterkommande beslut. Det finns dock en osäkerhet i bedömningarna, eftersom de görs i ett tidigt skede, utan detaljerade uppgifter om kommande projekt.

2.6 REVIDERINGAR EFTER SAMRÅD

Efter samråd om översiktsplanen hösten 2013 (se avsnitt 7.2) har följande revideringar gjorts i **MKB:n**.

- Delområde X2 i samrådsförslaget (vindkraft) har utgått och det aktuella området benämns nu F2 (friluftsliv och rekreation). Samrådsförslagens delområden X3 och X4 har därför bytt benämning till X2 respektive X3. Samrådsförslagens delområde F2 har bytt benämning till F3.
- Ett nytt delområde, V1 (vattenområde med höga kulturmiljövärden), har tillkommit.
- Några formuleringar i MKB:n som rör påverkan på riksintressen har reviderats.
- Kapitel 7 Samråd har kompletterats beträffande samrådet om översiktsplanen.

Dessutom har följande komplettering gjorts i **konsekvensbeskrivningen**, kapitel 5:

- Tre nya LIS-områden har tillkommit: Björnbo (a), Näset (e) samt Sundsbron Uttersberg (i). Samtliga LIS-områden har fått bokstavsbenämningar (a-j).

2.7 REVIDERINGAR EFTER UTSTÄLLNING

Efter utställning/granskning av översiktsplanen våren 2014 (se avsnitt 7.3) har följande revideringar gjorts i **MKB:n**.

- Delområdena X2 och X3 i utställningshandlingen (vindkraft) har utgått. Områdena benämns nu S (övrig skogsmark).
- Kompletteringar har gjorts som rör riksintresse för totalförsvaret.
- Kapitel 7 Samråd har kompletterats om utställning/granskning av översiktsplanen.

Dessutom har följande komplettering gjorts i **konsekvensbeskrivningen**, kapitel 4:

- Texten om LIS-områden har kompletterats om berörd jordbruksmark samt naturmiljöer.

Vidare har några mindre korrekturfel rättats.

3 MILJÖKONSEKVENSER

I detta avsnitt beskrivs miljökonsekvenserna av översiktsplanen, i de fall där **betydande miljöpåverkan** bedöms kunna uppstå.

3.1 MILJÖKONSEKVENSER – BOENDEMILJÖ

Nuläge och nollalternativ

Nollalternativet innehåller inga förändringsförslag som skulle kunna innebära betydande miljöpåverkan avseende boendemiljö.

Planförslag

Delområde X1 Bäckegruvan-Persgruvan-Kopparverket anges i översiktsplanen som ett område med potential för **gruvdrift**. Området utgörs av skogsmark med enstaka bebyggelse och ligger direkt nordväst om Riddarhyttan. Gruvbrytning har under lång tid förekommit inom detta område, fram till att Bäckegruvan lades ner 1979.

Ett återupptagande av gruvverksamheten inom område X1 kan indirekt påverka boendemiljön i Riddarhyttan och närliggande byar, främst genom de transporter genom samhället som

I översiktsplanen anges att inom område X1 kan vindkraft i mindre skala prövas, under förutsättning att gruvdrift tillkommer.

alstras. Även konsekvenser av gruvbrytningen i sig, i form av t.ex. bullerstörningar eller påverkan på grundvattennivån kan uppstå. Om gruvbrytning blir aktuell inom delområde X1 kommer tillståndsprövning att krävas, varvid miljökonsekvenserna kommer att studeras vidare.

För område X1 anges även att vindkraft i mindre skala kan prövas inom området, under förutsättning av gruvdrift tillkommer.

Vindkraftverk kan ge upphov till störningar i boendemiljöer, i form av ljud, ljus, reflexer och skuggor samt påverkan på landskapsbilden. Översiktsplanen anger att område X1 måste analyseras vidare bl.a. vad gäller påverkan på boendemiljöer. Vidare anges att endast enstaka bostadshus, i anslutning till befintlig bebyggelse, bör tillkomma inom området samt att anläggningarnas inverkan på landskapet ska analyseras och visualiseras.

Naturvårdsverket anger som riktvärde för ljud från vindkraftverk att ljudnivån vid bostäder inte bör vara högre än 40 dBA. Det finns inget givet minsta avstånd för hur nära ett vindkraftverk kan ligga en bostad utan att riktvärdena överskrids. Enligt Naturvårdsverket kan det handla om mellan knappt 500 meter och 1 km för stora och medelstora vindkraftverk.¹

Fortsatt planering för att förhindra negativ miljöpåverkan

Riskerna för ljud-, ljus och reflexstörningar (för närboende) samt påverkan på landskapsbilden behöver bedömas och beskrivas i kommande planeringsskeden, om vindkraftsutbyggnad blir aktuell.

¹ Källa: Vindlovs hemsida www.vindlov.se, svar från Naturvårdsverket på fråga om miljöpåverkan.

3.2 MILJÖKONSEKVENSER – NATURMILJÖ

Här beskrivs endast den betydande miljöpåverkan. Påverkan på naturvärden i övrigt tas upp i avsnitt 4.5 *Natur- och kulturmiljöer utöver MKB:n*.

Nuläge och nollalternativ

Nollalternativet innehåller inga förändringsförslag som skulle kunna innebära betydande miljöpåverkan avseende högt värderade naturmiljöer.

Planförslag

Natura 2000, riksintresse enligt MB 3:6 samt naturreservat

Vid avgränsning av det område för vindkraftsutbyggnad som redovisas i översiktsplanen har ett kriterium varit att vindkraft inte får komma till stånd inom Natura 2000-områden, naturmiljöer av riksintresse enligt MB 3 kap eller naturreservat.

Delområde X1, där **gruvbrytning** och **vindkraftsutbyggnad** kan bli aktuell, tangerar riksintresset Baggådalen-Malingsboåsen-Riddarhyttefältet. Direkt påverkan på riksintresseområdets kunskapsvärden genom markinträang kommer därmed inte att uppstå, förutsatt att det beaktas vid planering av nya vägar, kraftledningar etc. till vindparkerna. Om vindkraftsutbyggnad i form av vindkraftparker blir aktuell, likaså om gruvbrytning blir aktuell, kommer tillståndsprövning att krävas, varvid konsekvenserna för riksintesseområdet, liksom för naturmiljön i övrigt, kommer att studeras vidare.

Naturmiljöer av utpekad värde utöver riksintressen och naturreservat framgår av tabeller i avsnitt 4.5 *Natur- och kulturmiljöer utöver MKB:n*.

Vindkraftsutbyggnad kan, förutom inom område X1, även bli aktuell inom andra delar av kommunen. Kommunen är enligt översiktsplanen positiv till vindkraft i mindre skala. Vissa riktlinjer anges i översiktsplanen om hänsyn till högt värderad natur, bl.a. att vindkraftsanläggningar inte ska lokaliseras till Natura 2000-områden eller naturreservat.

Riksintresse enligt MB 4:2, Malingsbo-Kloten

Malingsbo-Kloten är utpekad som riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt MB 4:2. Riksintesseområdet är mycket stort och dess gräns kan inte tolkas som exakt. Beträffande översiktsplanens delområde X1, som berör detta riksintresse, se 3.4 *Miljökonsekvenser – Friluftsliv*.

3.3 MILJÖKONSEKVENSER – KULTURMILJÖ

Nuläge och nollalternativ

Nollalternativet innehåller inga förändringsförslag som skulle kunna innebära betydande miljöpåverkan avseende högt värderade kulturmiljöer.

Planförslag

Inga högt värderade kulturmiljöer (riksintressen) berörs av översiktsplanens föreslagna områden för gruvdrift, eller vindkraftsutbyggnad, d.v.s. de förslag i översiktsplanen som har bedömts kunna medföra betydande miljöpåverkan.

I översiktsplanen anges en rekommendation för delområdet NF2 om att etablering av vindkraft bedöms olämplig inom och i anslutning till riksintresset Röda Jorden.

3.4 MILJÖKONSEKVENSER – FRILUFTSLIV

Nuläge och nollalternativ

Nollalternativet innehåller inga förändringsförslag som skulle kunna innebära betydande miljöpåverkan avseende friluftslivet.

Planförslag

Riksintresse friluftsliv, Malingsbo-Kloten

Malingsbo-Kloten är av riksintesse för friluftslivet enligt MB 3:6. Detta riksintesse har ungefär samma gräns som naturreservatet Malingsbo-Kloten. Delområde X1, som i översiktsplanen redovisas som ett område där vindkraft i mindre skala kan prövas (under förutsättning av gruvdrift tillkommer), ligger cirka 2,5 km från riksintesseområdet. Om utbyggnad av vindkraftpark blir aktuell kommer tillståndsprövning att krävas, varvid konsekvenserna för riksintresset, liksom för friluftslivet i övrigt, studeras vidare.

Riksintressets värden består i dess goda förutsättningar för skidsport, fiske, kanoting, vandring och naturstudier. Riksintresseområdets upplevelsevärden kan påverkas indirekt vid förändringar inom delområde X1, främst vid vindkraftutbyggnad, genom att vindkraftverk blir synliga från området. Det är inte självklart att besökare upplever vindkraftverken negativt, men det kan bli så om naturkvaliteterna består av t.ex. synbar orördhet, ålderdomlighet eller ”vildmarkskänsla”. Även ljud från verken kan upplevas störande. I översiktsplaneskedet går det inte att bedöma hur synliga verken blir eller hur de påverkar naturupplevelsen, eftersom eventuella framtida vindkraftsparkers utformning inte är känd.

Gruvbrytning inom delområde X1 bedöms sammantaget inte påverka riksintresseområdets värden för friluftslivet. Direkt påverkan på riksintresseområdet genom markinträng kommer inte att uppstå förutsatt att det beaktas vid planering av nya vägar, kraftledningar etc. till eventuella vindkraftparker.

Riksintresse MB 4:2, Malingsbo-Kloten

Malingsbo-Kloten är utpekad som riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt MB 4:2. Översiktsplanens delområde X1 Bäckegruvan-Persgruvan-Kopparverket, vars nordvästra del ligger inom riksintesseområdet, anges i översiktsplanen som ett område med potential för **gruvdrift** och **vindkraft i mindre skala**. Delområde X1 har avgränsats så att det ligger utanför de delar av Malingsbo-Kloten som utgör riksintesse för naturvård respektive friluftsliv samt naturreservat. Riksintessen enligt MB 4:2 är mycket stora områden och det har därför inte bedömts som rimligt att helt utesluta exploateringar som berör detta riksintesse. Om gruvbrytning eller utbyggnad av vindkraft blir aktuell kommer tillståndsprövning att krävas, varvid miljökonsekvenserna kommer att studeras vidare. Friluftlivsvärdena bedöms inte påverkas i hög grad, eftersom riksintesseområdet är mycket stort och de delar som berörs av delområde X1 inte tillhör de som har högst värden för turism och rörligt friluftsliv (vilket avgränsningen av riksintesset för friluftslivet samt för naturreservatet speglar).

Vid Bäckegruvan, inom område X1 som i översiktsplanen anges som ett möjligt område för gruvbrytning.

3.5 MILJÖKONSEKVENSER – HUSHÅLLNING MED MARK, VATTEN OCH NATUR- RESURSER

Nuläge och nollalternativ

Nollalternativet innehåller inga förändringsförslag som skulle kunna innebära betydande miljöpåverkan avseende naturresurshushållning.

Översiktsplan 2006 anger att ett riksintresse finns för industrimineral, men anger inga områden för brytning.

Planförslag

Riksintresset enligt MB 3:7 för utvinning av industrimineral, som är beläget vid Höjderna, mellan Riddarhyttan och Skinnskatteberg, ligger inom delområde X1 som i översiktsplanen föreslås för gruvdrift. I översiktsplanen anges en rekommendation för delområde X1 om att ny bebyggelse inte bör lokaliseras så att den hindrar eller försvårar framtida gruvetableringar.

En riktlinje anger även att etablering av gruvor ska vägas mot andra skyddsintressen, såsom natur- och kulturmiljö samt friluftsliv. Detta kommer, om gruvbrytning blir aktuell, att behandlas i tillståndsansökan.

4 ÖVRIGA KONSEKVENSER

4.1 JÄMLIKHET OCH JÄMSTÄLLDHET

Den inledande portalparagrafen till Plan- och bygglagen anger att syftet med lagen är att bl.a. främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden.

Det övergripande nationella målet avseende jämställdhet lyder: ”Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.”

FN:s barnkonvention bygger på att barnets bästa ska beaktas vid alla beslut.

Kommunens befolkningsstatistik redovisas i översiktsplanens Del 2 kapitel 1 *Befolkning, arbetspendling och bostäder*. Åldersgrupperna 0-9 år och 25-39 år utgör en mindre andel av befolkningen än vad som är genomsnittet i landet. I planeringen är det därför viktigt att ha med frågor som gör kommunen attraktiv för barnfamiljer och unga vuxna.

Det är viktigt att både kvinnors och mäns kunskap, erfarenheter och synsätt används för att skapa ett bredare och bättre beslutsunderlag. Arbetsgrupper och styrgrupp för översiktsplanarbetet har bestått av både kvinnor och män och grupperna har även haft en åldersspridning. Även den fortsatta hanteringen av översiktsplanen, med samråd och granskning/utställning, ger kommuninvånarna tillfällen till delaktighet och tillför ny kunskap till planen.

Översiktsplanens förslag och riktlinjer vad gäller bl.a. boendemiljöer, barnomsorg, utbildning, näringsliv och kommunikationer syftar till att göra kommunen attraktiv som bostadsort för såväl män som kvinnor och för en blandad sammansättning av invånare (människor med olika ålder, kön, etnicitet och socioekonomisk bakgrund). Översiktsplanen är inriktad på att bevara och utveckla de goda förutsättningar som kommunen redan har som uppväxtmiljö för barn. Bland annat ges förslag till utveckling av gång- och cykelvägnätet på flera ställen i kommunen.

Översiktsplanen bedöms därmed beakta jämlikhets-, jämställdhets- och barnperspektivet. Vissa aspekter som har med detta att göra kan dock beaktas först i senare planeringsskeden, där utformningen av den fysiska miljön behandlas mer detaljerat.

Sammansättningen av arbetsgrupper, styrgrupp och medverkande förvaltningar i översiktsplanarbetet bedöms bidra till att planen getts en inriktning där jämställdhetsperspektivet beaktas.

4.2 FOLKHÄLSOASPEKTER

Den svenska folkhälsopolitiken utgår från elva målområden som fokuserar på de faktorer i samhället som påverkar folkhälsan, det vill säga på livsvillkor, miljöer, produkter och levnadsvanor. Ansvaret för målen är fördelade mellan olika aktörer och nivåer i samhället. Det övergripande målet i folkhälsoarbetet är att ”skapa samhällseliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”.

De folkhälsomål som är tillämpbara inom översiktsplaneringen är:

- Delaktighet och inflytande i samhället
- Ekonomiska och sociala förutsättningar
- Barns och ungas uppväxtvillkor
- Hälsa i arbetslivet
- Miljöer och produkter
- Fysisk aktivitet

Översiktsplanens formella hantering med samråd och utställning där allmänheten ges tillfälle att yttra sig över planens innehåll bidrar till delaktighet och inflytande i samhället.

Översiktsplanen tar upp ett antal planeringsfrågor som har anknytning till ekonomisk och social trygghet, bl.a. boende, utbildning, vård och omsorg samt näringsliv. Trygga och goda uppväxtvillkor behandlas bl.a. i översiktsplanens avsnitt om barnomsorg och utbildning.

En hälsobefrämjande och säker yttre miljö tas upp i översiktsplanen bl.a. genom rekommendationer i syfte att stärka trafiksäkerheten, förhindra utsläpp av miljöskadliga ämnen samt förbättra förutsättningarna för gående och cyklister. Det senare ligger även i linje med folkhälsomålet om ökad fysisk aktivitet, vilket även översiktsplanens riktlinjer om friluftslivet gör.

4.3 NÄRINGS- LIVS- UTVECKLING

I översiktsplanens Del 2, kapitel 2 *Näringsliv och sysselsättning*, beskrivs näringslivet i kommunen och riktlinjer anges i syfte att stärka detta, bl.a. att planberedskap ska finnas så att nya verksamhetsområden kan tillkomma.

Kommunens potential för näringslivsutveckling tas upp i översiktsplanens Del 2 bl.a. när det gäller jord- och skogsbruk i kapitel 11 *Areella näringar* respektive gruvdrift i kapitel 12 *Värdefulla ämnen och material*. Beträffande gruvdrift ges även en riktlinje om ökad kapacitet på järnvägen (Godsstråket genom Bergslagen), vilket är en förutsättning för etablering av gruvverksamhet i kommunen.

Turismen är en växande näringsgren, som tas upp i Del 2 kapitel 10 *Rekreation, fritid och turism* samt i kapitel 16 *Mellankommunala intressen*. Flera av de i översiktsplanen föreslagna LIS-områdena (landsbygdsutveckling i strandnära lägen), samt utrednings-/utvecklingsområden i övrigt är avsedda för turismens behov.

I översiktsplanen hänvisas till det regionala utvecklingsprogrammet för Västmanlands län (RUP), som tagits fram i samverkan mellan länets kommuner, landstinget, Västmanlands Kommuner och Landsting (VKL) samt andra myndigheter och organisationer. Programmet visar vilka insatser som behöver fokuseras på för att stärka länets tillväxt och skapa förutsättningar för en hållbar regional utveckling.

4.4 INFRASTRUKTUR

Översiktsplanen redovisar inga direkta förslag till förändringar av infrastrukturen, men den bebyggelseutveckling som föreslås i planen är till större delen inriktad på förtätning eller nybyggnad i anslutning till befintliga tätorter, vilket gynnar gång- och cykeltrafik samt förbättrar underlaget för kollektivtrafiken.

I översiktsplanen anges flera riktlinjer beträffande utveckling/förbättringar av infrastrukturen inom Skinnskattebergs kommun, bl.a. om snabba och driftsäkra dataförbindelser i hela kommunen, attraktiv kollektivtrafik med hög tillgänglighet, att gång- och cykelvägnätet bör byggas ut samt att förbättringar på vägnätet och kapacitetshöjande åtgärder måste vidtas på Godsstråket genom Bergslagen.

4.5 NATUR- OCH KULTUR- MILJÖER UTÖVER MKB:N

Markanvändningsförändringar

I kapitel 3 i denna rapport tas de miljökonsekvenser upp som i lagens mening innebär ”**betydande miljöpåverkan**”. Risk för betydande miljöpåverkan har bedömts gälla enbart påverkan på riksintressen och naturreservat genom översiktsplanens förslag till gruvverksamhet och vindkraftsutbyggnad samt påverkan på Natura 2000-områden. Utöver detta berör översiktsplanens förslag till ändringar av markanvändningen ett antal natur- och kulturmiljöer av utpekat värde. I tabeller på följande sidor listas vilka områden och objekt det rör sig om.

Hur natur- och kulturmiljövärdena påverkas av förändrad markanvändning går inte att bedöma i översiktsplaneskedet. Inget av de förändringsförslag som översiktsplanen redovisar har bedömts medföra så negativa miljökonsekvenser att de inte bör genomföras. Genom anpassning i fortsatt planering kan intrång i mindre objekt, t.ex. fornlämningar, i många fall gå att undvika. Även vad gäller större områden som ängs- och hagmarker eller områden med kulturmiljövärden kan negativa konsekvenser mildras eller undvikas om områdenas värden beaktas i planeringen. Miljökonsekvenserna som uppstår kommer att beskrivas genom t.ex. detaljplaneläggning, tillståndsansökan/anmälan enligt miljöbalken, prövning enligt kulturmiljölagen etc.

Att översiktsplanen anger förändringar inom natur- och kulturmiljöer av utpekat värde behöver i sig inte medföra negativa konsekvenser. Flera av förändringsförslagen syftar till att värna om och tydliggöra natur- och kulturmiljövärden. Det gäller bl.a. samtliga förslag till utveckling för turism och friluftsliv.

I kommunens arbete med utpekande av LIS-områden (områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen) har flera styrande kriterier använts i syfte att förhindra negativa konsekvenser för natur- och kulturmiljön. Strandsträckor med särskilt höga natur- och kulturmiljövärden samt höga värden för friluftsliv har uteslutits från utpekande för LIS. I flera fall har LIS-områdena avgränsats så att närliggande natur- och kulturmiljöer inte ska beröras. Vidare har huvuddelen av LIS-områdena för boende lokaliserats till platser där det redan finns bebyggelse i närheten, och där LIS-området alltså inte innebär att ostörda natur- och kulturmiljöer tas i anspråk. Även LIS-områdena som är avsedda för turism, friluftsliv etc. innebär i de flesta fall en utveckling av befintliga anläggningar, eller områden i nära anknytning till sådana. För samtliga LIS-områden avsedda för permanent- eller fritidsboende (även camping) anger översiktsplanen att detaljplaneläggning krävs, varvid natur- och kulturmiljövärden särskilt ska studeras.

Riktlinjer för skydd och bevarande

Översiktsplanen anger flera generella riktlinjer i syfte att värna kommunens värdefulla natur- och kulturmiljöer och minska negativ påverkan på dessa, bl.a. när det gäller etablering av gruvor samt jord- och skogsbruk.

Beträffande områden som tas upp i kulturminnesvårdsprogrammet anger översiktsplanen att bestämmelserna i 2 kap. 6 § i plan- och bygglagen är tillämpliga, vilket innebär att ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt, så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas.

4.6 STRANDSKYDD

Strandskyddslagstiftningen och LIS

I översiktsplanens Del 2, kapitel 5 *Landsbygdsutveckling* samt för berörda delområden i översiktsplanens Del 1 redovisas tio LIS-områden. Samtliga är helt eller delvis belägna inom område med strandskydd enligt MB 7 kap. 14 §. Strandskyddslagstiftningen syften är, enligt MB 7 kap. 14 § ”att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.”

För utbyggnad av LIS-områdena kommer hävande av eller dispens från strandskyddet att behövas. Om prövningen gäller ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen får man, enligt MB 7 kap. 18 d §, som särskilt skäl beakta om ett strandnära läge för en byggnad, anläggning, verksamhet eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden.

MB 7 kap 18 e § anger bl.a. att områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen ska vara av ett sådant slag och ha en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt.

Översiktsplanens LIS-områden

Översiktsplanens sju LIS-områden för bostadsbebyggelse berör följande sjöar och vattendrag:

- *Övre Vättern*: Björnbo (a)
- *Nedre Vättern*: Broby (b)
- *Långsvan*: Näset (e) samt Bysala (g)
- *Norrsjön*: Asplunda (f)
- *Hedströmmen*: Uttersberg öster om Hedströmmen (h) samt Sundsbron Uttersberg (i)

Följande tre LIS-områden för turism, friluftsliv, kulturaktiviteter föreslås:

- *Nedre Vättern*: norra sidan (c), friluftsliv
- *Nedre Vättern*: Skinnskatteberg, södra infarten (d), rastplats/turism
- *Skildammen*: östra stranden (j), kultur- och turismarrangemang.

LIS-områdena beskrivs närmare under respektive delområde i översiktsplanens Del 1 *Utveckling och delområden* samt i Del 2 *Planeringsförutsättningar*, kapitel 5 *Landsbygdsutveckling*. Områdenas geografiska läge framgår av till översiktsplanen hörande A1-karta.

Del- omr. enl. öpl	Förslag till förändrad markanvändning enligt öpl	Riksintr. naturmiljö enl. MB 3:6, se 5.2	Riksintr. kulturmiljö enl. MB 3:6, se 5.2	Riksintr. friluftsliv enl. MB 3:6, se 5.2	Riksintr. enl. MB 4:2, se 5.2	Natura 2000, se 5.2	Naturresevat	Naturvårdsplan	Bevarandeprogram för odlingslandskapet	Angs- och hagmarks- inventering	Angs- och betes- inventering	Våtmarksinventering	Fornlämningar etc.	Kulturminnesvårds- program	Strandskydd	
T1 SKINNSKATTEBERGS TÄTORT	F.d. folkhögskoleområdet och söderut: utveckling, nya bostäder	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	
	I tätortens nordöstra del: nytt industriområde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Björnbo (a): LIS-område för bostäder	-	-	-	-	-	-	-	X	-	(X)	-	-	-	X	
	Broby (b): LIS-område för bostäder vid Nedre Vättern	-	(X)	-	-	-	-	(X)	-	-	-	-	-	-	-	X
	Norra sidan av Nedre Vättern (c): LIS-område för friluftsliv	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	
	Södra infarten (d): LIS-område för turism (rastplats)	-	(X)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
T3 FÄRNA	Näset (e): LIS-område vid Långsvan för bostäder	-	-	-	-	-	-	(X)	-	-	-	(X)	(X)	-	X	
	Asplunda (f): LIS-område vid Norrsjön för bostäder	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X	
B1	Karmansbo väster om Hedströmmen: nya bostäder	-	(X)	-	-	-	-	-	(X)	-	-	-	(X)	(X)	-	
	Bysala (g): LIS-område vid Långsvan för bostäder	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	(X)	X	
B2	Uttersberg Ö Hedströmmen (h): LIS-område för bostäder	-	(X)	-	-	-	-	X	-	-	-	-	(X)	-	X	
	Sundsbron (i): LIS-område för bostäder	-	(X)	-	-	-	-	-	X	-	-	-	(X)	-	X	
B3	Baggbron: förtätning av befintlig bostadsbebyggelse	-	-	-	X	-	-	(X)	(X)	-	-	-	(X)	-	X	
	Malingsbo-Kloten: utveckling av ekoturism	X	-	X	X	X	X	X	-	X	X	X	X	-	X	
NF1	Malingsbo-Kloten: viss utveckling för friluftsliv	X	-	X	X	X	X	X	-	X	X	X	X	-	X	
NF2	Skildammen (j): LIS-område för kulturevenemang och turism	X	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	
X1	Gruvdrift, vindkraft, ev. bergtäkt	(X)	-	-	X	-	(X)	X	-	-	-	X	X	X	X	

Förklaringar:

X= översiktsplanen anger förändrad markanvändning helt eller delvis inom objektet
(X)= översiktsplanen anger förändrad markanvändning nära objektet

Riksintr. berörs

Strandskyddets syften

I tabeller på sidorna 15-18 redovisas en bedömning av hur vart och ett av de föreslagna LIS-områdena förhåller sig till strandskyddets syften. Här nedan görs motsvarande bedömning för den föreslagna LIS-utvecklingen som helhet.

Tre av de föreslagna LIS-områdena syftar till att utveckla friluftsliv och turism och hotar därmed inte strandskyddets syfte *att trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet*. Tvärtom kan dessa åtgärder förbättra allmänhetens tillgång till stränderna.

I de sju LIS-områden som avses för permanentboende minskar allmänhetens tillgång till strandskyddsområdet. Översiktsplanen anger att samtliga LIS-områden avsedda för bostadsändamål kräver detaljplaneläggning (förutom om det endast rör sig om enstaka bostadshus) varvid frågan om allmänhetens tillgång till strandområdet kommer att studeras närmare. Vid samtliga LIS-områden ska en allmänt tillgänglig zon finnas längs stranden för att säkra passage för allmänheten. I området Broby vid Nedre Vättern, som ligger i direkt anslutning till området vid Herrgårdsängen vilket används för friluftsliv, föreslås utbyggnad med flerfamiljshus, en typ av bebyggelse som i mindre grad än enfamiljshus upplevs som en privatisering av marken. Sammantaget innebär detta att strandskyddets syfte bedöms tillgodoses långsiktigt.

Strandskyddets syfte *att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten* har i viss mån beaktats vid avgränsning av LIS-områdena, som i de flesta fall inte tar utpekade värdefulla naturmiljöer i anspråk (se tabellredovisning sid 15-18). LIS-åtgärder som

syftar till utveckling av friluftslivet kan i stor utsträckning förenas med bevarande av naturmarken och berör dessutom i några fall (Norra sidan av Nedre Vättern samt Södra infarten) mark som redan har anlagd karaktär, vilket innebär att värdet för djur- och växtliv bedöms vara begränsat. Övriga LIS-områden tar dock naturmark i anspråk och motverkar därmed i viss mån strandskyddslagens syfte. I samtliga fall bedöms liknande biotoper finnas i närområdet, vilket innebär att inga växt- eller djurarters fortlevnad bedöms hotas. För de LIS-områden som berör utpekade värdefulla naturmiljöer anger översiktsplanen att naturinventering ska utföras i samband med detaljplaneläggning.

Sammantaget bedöms markintranget till följs av LIS-utbyggnaden vara av begränsad art och syftet med strandskyddet bedöms sammantaget inte påverkas nämnvärt. Djur- och växtlivet bedöms inte påverkas på ett oacceptabelt sätt och allmänhetens tillgång till strandområden bedöms inte försämrats varken på kort eller på lång sikt.

Skäl till dispens från strandskyddet

Utgångsförutsättningen för samtliga LIS-områden är att de bedöms bidra till utvecklingen av landsbygden, vilket är ett skäl till dispens från eller hävande av strandskyddet enligt MB 7 kap. 18 d §. LIS-områdena bidrar till utvecklingen av landsbygden, genom att:

- bostäder i attraktiva lägen och möjligheter till närrekreation bidrar till att hålla befolkningstalet uppe.
- åtgärder för friluftslivet ger möjligheter till utveckling av turismen och därmed förknippat näringsliv.

Asplunda, Färna. Till höger om vägen ligger ett föreslaget LIS-område. Till vänster skimtar Norrsjön.

LIS-områden för bostäder	Skäl till dispens/hävande av strandskydd samt påverkan på strandskyddets syften
<p>Björnbo (a), vid Övre Vättern Bostadsbebyggelse.</p>	<p><i>Skäl till dispens/hävande av strandskydd:</i> LIS-området bidrar till utvecklingen av landsbygden, genom att bostäder i attraktivt läge i direkt anslutning till Skinnskattebergs tätort bidrar till att hålla befolkningstalet uppe och understödja tätortens service.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet:</i> Området utgörs dels av uppväxt skog, dels av en granplantering. Det bedöms sakna större värde för allmänhetens friluftsliv. En rekommendation i översiktsplanen anger att utbyggnad av LIS-området kräver detaljplaneläggning, varvid allmänhetens tillgång till stranden kan säkerställas. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten:</i> Områdets södra del ingår i ett objekt som tas upp i bevarandeplan för odlingslandskapet, men är igenplanterat med gran. Liknande biotoper (såväl odlingsmark som granskog) finns i närområdet. Området gränsar till en nyckelbiotop och en rekommendation anges därför i översiktsplanen om att naturinventering ska utföras innan detaljplaneläggning sker. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p>
<p>Broby, Skinnskatteberg (b), vid Nedre Vättern. Bostadsbebyggelse.</p>	<p><i>Skäl till dispens/hävande av strandskydd:</i> LIS-området bidrar till utvecklingen av landsbygden, genom att bostäder i attraktivt läge i direkt anslutning till Skinnskattebergs tätort bidrar till att hålla befolkningstalet uppe och understödja tätortens service.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet:</i> LIS-området är avsett för flerfamiljshus, bland annat för att strandområdet inte ska upplevas som privatiserat. En rekommendation i översiktsplanen anger att utbyggnad av LIS-området kräver detaljplaneläggning och att området inte får användas till enskilda bostadstomter. Passagemöjlighet ska alltid finnas utmed stranden. Det innebär att möjligheten för allmänheten att nyttja stranden förändras i liten utsträckning vid utbyggnad av området. Allmänhetens möjligheter att nå stranden och röra sig utmed denna kommer att säkerställas vid detaljplaneläggning av området och tillgången på stränder i anslutning till Skinnskattebergs tätort är mycket god. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten:</i> LIS-området tar i anspråk tidigare jordbruksmark, med trädrådäer och igenväxande partier (mest björk och al). Delar av det ingår i ett objekt i länets naturvårdsprogram (Björkliden, skogsmark med betydande inslag av ädla lövträd), men utgörs alltså inte av skogsmark. En rekommendation i översiktsplanen anger att naturinventering ska utföras innan detaljplaneläggning sker. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p>

LIS-områden för bostäder	Skäl till dispens/hävande av strandskydd samt påverkan på strandskyddets syften
<p>Näset (e), sydväst om Färna, vid Långsvan Bostadsbebyggelse</p>	<p><i>Skäl till dispens/hävande av strandskydd:</i> LIS-området bidrar till utvecklingen av landsbygden, genom att bostäder i attraktivt läge i anslutning till Färna tätort bidrar till att hålla befolkningstalet uppe och understödja tätortens service.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet:</i> Området utgörs av jordbruksmark (gräsmark). Allmänhetens möjligheter att nå stranden och röra sig utmed denna bibehålls, eftersom LIS-området inte omfattar området närmast stranden. En rekommendation i översiktsplanen anger att utbyggnad av LIS-området kräver detaljplaneläggning, varvid allmänhetens tillgång till stranden kan säkerställas. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten:</i> LIS-området tar jordbruksmark i anspråk. Det ligger nära ett objekt i länets naturvårdsprogram (Sandbäcken, klibbalbestånd med inslag av ädellöv, grov lind och grov tall), men berör inte lövskogen. I området finns även några åkerholmar samt ett öppet dike, vilka omfattas av biotopskydd, och en rekommendation i översiktsplanen anger att särskild hänsyn ska tas till dessa. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p>
<p>Asplunda (f), Färna, vid Norrsjön Bostadsbebyggelse</p>	<p><i>Skäl till dispens/hävande av strandskydd:</i> LIS-området bidrar till utvecklingen av landsbygden, genom att bostäder i attraktivt läge bidrar till att hålla befolkningstalet uppe och understödja servicen i Färna.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet:</i> Området ligger på östra sidan av Norrsjön. Det utgörs delvis av blandskog, delvis av jordbruksmark (gräsmark). Mellan LIS-området och sjön går en asfalterad bilväg. Området bedöms sakna större värden för allmänhetens friluftsliv. Allmänhetens möjligheter att nå stranden och röra sig utmed denna bibehålls, eftersom LIS-området ligger så långt från stranden. En rekommendation i översiktsplanen anger att utbyggnad av LIS-området kräver detaljplaneläggning, varvid allmänhetens tillgång till stranden kan säkerställas. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten:</i> LIS-området tar gräsbevuxen mark och blandskog i anspråk. Varken strandzonen eller vattenmiljön berörs. Liknande biotoper bedöms finnas i närområdet. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p>
<p>Bysala (g), vid Långsvan Kompletterande bostadsbebyggelse</p>	<p><i>Skäl till dispens/hävande av strandskydd:</i> LIS-området bidrar till utvecklingen av landsbygden, genom att bostäder i attraktivt läge bidrar till att hålla befolkningstalet uppe och understödja servicen i den närbelägna tätorten Färna.</p> <p>Forts. på nästa sida</p>

LIS-områden för bostäder	Skäl till dispens/hävande av strandskydd samt påverkan på strandskyddets syften
<p>Bysala (g), vid Långsvan</p> <p>Kompletterande bostadsbebyggelse</p> <p><i>forts.</i></p>	<p><i>Syftet att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet:</i> Området ligger intill väg 250, i anslutning till befintlig bybebyggelse. Det utgörs av jordbruksmark (gräsmark) och en lövskogsdunge, mer än 200 m från sjön Långsvan (utvidgat strandskydd råder). Området bedöms sakna större värden för allmänhetens friluftsliv. Allmänhetens möjligheter att nå stranden och röra sig utmed denna bibehålls, eftersom LIS-området ligger så långt från stranden. En rekommendation i översiktsplanen anger att utbyggnad av LIS-området kräver detaljplaneläggning, varvid allmänhetens tillgång till stranden kan säkerställas. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten:</i> LIS-området utgörs idag huvudsakligen av jordbruksmark och berör varken strandzonen eller vattenmiljön. Liknande biotoper som de som tas i anspråk bedöms finnas i närområdet. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p>
<p>Uttersberg öster om Hedströmmen (h)</p> <p>Kompletterande bostadsbebyggelse</p>	<p><i>Skäl till dispens/hävande av strandskydd:</i> LIS-området bidrar till utvecklingen av landsbygden, genom att bostäder i attraktivt läge bidrar till att hålla befolkningstalet uppe.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet:</i> Området utgörs av bostadsbebyggelse längs en väg, omgiven av öppen gräsmark på vägens ena sida respektive en skogklädd ås på den andra sidan. Området går inte ända ner till stranden och en rekommendation i översiktsplanen anger att utbyggnad av LIS-området, förutom komplettering med enstaka bostadshus, kräver detaljplaneläggning, varvid allmänhetens tillgång till stranden kan säkerställas. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten:</i> En stor del av området tas upp i länets naturvårdsprogram (område vid Uttersberg: ädellövförekomster, strandkärr och forsmiljö, intressant fågelfauna). LIS-området berör dock inte vattenmiljön. En rekommendation i översiktsplanen anger att naturinventering ska utföras innan detaljplaneläggning sker. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p>
<p>Sundsbron Uttersberg (i), vid Hedströmmen</p> <p>Kompletterande bostadsbebyggelse</p>	<p><i>Skäl till dispens/hävande av strandskydd:</i> LIS-området bidrar till utvecklingen av landsbygden, genom att bostäder i attraktivt läge bidrar till att hålla befolkningstalet uppe och understödja tätortens service.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet:</i> Området utgörs av jordbruksmark (gräsmark) med dungar av lövträd. Det bedöms sakna större värden för allmänhetens friluftsliv och omfattar inte området närmast Hedströmmen. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten:</i> LIS-området tar jordbruksmark och ett fåtal små lövdungar i anspråk, utan utpekade naturvärden. Liknande biotoper finns i närområdet. Varken strandzonen eller vattenmiljön berörs. Rekommendation i översiktsplanen anger att detaljplan bör upprättas (förutom komplettering med enstaka bostadshus). Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p>

LIS-områden för friluftsliv m.m.	Skäl till dispens/hävande av strandskydd samt påverkan på strandskyddets syften
<p>Norra sidan av Nedre Vättern (c), vid Herrgårdsängen, Skinnskatteberg Friluftsliv</p>	<p><i>Skäl till dispens/hävande av strandskydd:</i> LIS-området bidrar till utvecklingen av landsbygden, genom att förbättrade möjligheter till närrekreation och friluftsliv ökar attraktiviteten i boendemiljön och därmed bidrar till att hålla befolkningstalet uppe samt genom att åtgärder för friluftslivet ger möjligheter till utveckling av turismen och därmed förknippat näringsliv.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet:</i> Herrgårdsängen har en attraktionskraft för friluftsliv, som enligt översiktsplanen kan ökas ytterligare t.ex. genom att utveckla t.ex. strandpromenad, rastplats och eventuellt bad. Möjligheterna för allmänheten att nyttja stranden förbättras. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten:</i> LIS-området utgörs huvudsakligen av jordbruksmark (gräsmark) samt klippta/slagna gräsytor i anslutning till tätorten. Lövträd förekommer i större och mindre dungar samt i en bård längs stranden. LIS-utvecklingen bedöms i relativt liten grad beröra naturmark, och liknande biotoper som de som tas i anspråk bedöms finnas i närområdet. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p>
<p>Södra infarten (d) i Skinnskatteberg, vid Nedre Vättern Rast- och informationsplats</p>	<p><i>Skäl till dispens/hävande av strandskydd:</i> LIS-området bidrar till utvecklingen av landsbygden, genom att förutsättningarna för turism och därmed förknippat näringsliv förbättras.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet:</i> Möjligheterna för allmänheten att nyttja stranden förbättras. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten:</i> Området utgörs av öppna gräsytor mellan väg 233 och Nedre Vättern, med en smal lövträdsridå längs vattnet. Anläggandet av rast- och informationsplats berör i första hand gräsmarken. Liknande biotoper finns i närområdet. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p>
<p>Skildammen (j), nordväst om Övre Källfallet Kultur- och turismarrangemang</p>	<p><i>Skäl till dispens/hävande av strandskydd:</i> LIS-området bidrar till utvecklingen av landsbygden, genom att förutsättningarna för turism och därmed förknippat näringsliv förbättras.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdet:</i> Området vid Skildammen används för teaterverksamhet. En rekommendation i översiktsplanen anger att utökning av aktivitetsområdet kan prövas genom strandskyddsdispens och att en bred passage ska finnas utmed stranden. Allmänhetens tillgång till strandområdet förändras i liten utsträckning och syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p> <p><i>Syftet att långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten:</i> Området utgörs av en glänta i skogen med bl.a. en stor byggnad som används för teaterverksamhet m.m. Gläntan omges av barrskog, som inom LIS-området utgörs av ungskog. Liknande biotoper bedöms finnas i närområdet. Syftet bedöms därmed tillgodoses långsiktigt.</p>

4.7 KLIMATPÅVERKAN

Beträffande klimatpåverkan har länsstyrelsen angivit att Västmanlands län har förut-sättningar att klara det långsiktiga målet om att till år 2050 släppa ut 4,5 ton koldioxid-ekvivalenter per person och år. Det förutsätter att regionala insatser görs för omställning till fossilfrihet och att det nationella omställningsarbetet går framåt. Utvecklingsriktningen för tillståndet i miljön är positiv.

I översiktsplanens Del 2, avsnitt 13.4 *Energi*, beskrivs kommunens energiförsörjning. En riktlinje anger att ny energiplan bör utarbetas för kommunen. Vidare finns ett par riktlinjer som syftar till omställning till fossilfrihet.

Översiktsplanen innehåller även vissa förändringsförslag som syftar till bl.a. utbyggnad av nya verksamheter, nya bostadsområden och nya satsningar för bl.a. turism, vilket kan leda till ökad biltrafik och därmed ökade utsläpp av koldioxid. I planen anges ett område för gruvverksamhet, som bedöms medföra ökad biltrafik och därmed ökade utsläpp av koldioxid. Vid en avvägning mellan dessa negativa effekter och de positiva effekterna av att öka befolkningsunderlaget i kommunen och stärka näringslivet genom att kunna erbjuda goda möjligheter att bo och verka i kommunen har kommunen valt att prioritera dessa centrala utvecklingsfrågor. Tillskottet av biltrafik kan minska om resandet med cykel och kollektivtrafik ökar, vilket översiktsplanen också anger förslag och riktlinjer för. Föreslagna nya områden för bostäder är främst avsedda för permanentboende och ligger i anslutning till befintlig bebyggelse, vilket minskar transportbehovet.

Förväntade klimatförändringar innebär generellt en ökad risk för översvämningar. I Skinnskattebergs kommun visar dock Länsstyrelsens klimatanalys på minskade 100-årsflöden i de flesta av de studerade vattendragen. I översiktsplanens avsnitt 15.6 *Översvämningssrisker och höga flöden* redovisas översvämningsshotade områden och riktlinjer anges i syfte att minska riskerna för att översvämningar drabbar byggnader eller anläggningar.

4.8 MELLANKOMMUNALA FRÅGOR

I detta avsnitt kommenteras de frågor som i översiktsplanens Del 2, kapitel 16 har bedömts vara av mellankommunalt intresse:

- Turism och rekreation
- Eventuella gruvetableringar
- Vattenfrågor – påverkan på yt- och grundvatten
- Kommunikationer
- Natur- och kulturmiljöer av riksintresse
- Avfallshantering
- Vindkraft
- Utbildningsfrågor
- Räddningstjänst

Turism och rekreation

I översiktsplanen anges att det mellan-kommunala intresset främst gäller Malingsbo-Klotenområdet, Ekopark Färna samt Ekomuseum Bergslagen. Dessa områden är resurser för turism som berör flera kommuner, där gemensam planering är av vikt. Turism-satsningar inom en kommun kan gynna även de övriga.

Naturreservatet Malingsbo-Kloten är mycket stort och berör förutom Skinnskattebergs kommun även Fagersta kommun, Smedjebackens kommun, Lindesbergs kommun och Ljusnarsbergs kommun. I översiktsplanen anges det som ett eget delområde, *NFI Malingsbo-Klotenområdet*.

Ekopark Färna ligger huvudsakligen i Skinnskattebergs kommun, till en mindre del i Surahammars kommun. Ekopark Malingsbo ligger delvis i Skinnskattebergs kommun, delvis i Smedjebackens kommun. I ekoparkerna har Sveaskog uppdraget att bevara biologisk mångfald.

Ekomuseum Bergslagen berör sju kommuner och beskrivs i översiktsplanens Del 2, kapitel 9 *Kulturmiljö*.

Turismen är en växande näringsgren. Några av de i översiktsplanen föreslagna LIS-områdena (landsbygdsutveckling i strandnära lägen) är avsedda för turismens behov. I översiktsplanens Del 1 finns dessutom flera rekommendationer som syftar till turismutveckling.

Översiktsplanen bedöms sammantaget bidra till en framtida utveckling av turismen inom

Skinnskattebergs kommun som kan få positiva följder även för turismen och näringslivet i närliggande kommuner.

Eventuella gruvetableringar

Delområde X1 Bäcke-gruvan-Persgruvan-Kopparverket anges i översiktsplanen som ett område med potential för gruvdrift. Ett återupptagande av gruvverksamheten inom detta område kan indirekt påverka angränsande kommuner genom de transporter som alstras.

Även konsekvenser av gruvbrytningen i sig, i form av t.ex. påverkan på grundvattennivåer eller ytvattenkvalitet kan uppstå. Om gruvbrytning blir aktuell inom delområde X1 kommer tillståndsprövning att krävas, varvid miljökonsekvenserna studeras vidare.

Vattenfrågor – påverkan på yt- och grundvatten

Miljö kvalitetsnormerna för vatten tas upp i översiktsplanens Del 2, kapitel 6 *Riksintressen och miljö kvalitetsnormer* samt kapitel 7 *Vatten*.

Frågorna om vattenvård är kommunövergripande och samordnas genom vattenvårdsförbund, bl.a. genom gemensam recipientkontroll. I tabellerna nedan listas de vattenförekomster i Skinnskattebergs kommun som omfattas av miljö kvalitetsnormer där angränsande kommuner är berörda.

Översiktsplanen anger i en generell riktlinje att den kommunala planeringen ska bidra till att miljö kvalitetsnormerna kan uppnås.

Samarbetet kring vattenvårdsfrågorna genom vattenvårdsförbunden är av central vikt för vattenkvaliteten. På sikt kommer miljö kvalitetsnormerna att innebära att uppföljning och skydd för vattendragen förstärks.

GRUNDTVATTENFÖREKOMSTER med miljö kvalitetsnormer inom Skinnskattebergs kommun som även berör angränsade kommun	
EU-ID	Berörda angränsande kommuner
SE663985-150154 (ås vid Stjärnvik)	Fagersta
SE660349-150685 (ås vid Hed)	Köping
SE661706 -150775 (ås vid Rölö)	Köping
SE663352-148354 (Riddarhyttefältet)	Lindesberg
SE664086-148243 (ås söder om Malingsbo)	Smedjebacken

YTVATTENFÖREKOMSTER med miljö kvalitetsnormer inom Skinnskattebergs kommun	EU ID	Berörda angränsande kommuner
Dagarn	SE664197-149337	Fagersta
Gisslarboån: mellan Nedre Gävjan och Trehörningen	SE664220-149741	Fagersta
Nedre Gävjan	SE663998-149830	Fagersta
Stora Kedjen	SE663644-150490	Fagersta
Gisslarboån: Sågdammen, Gisslarboån	SE661312-150066	Köping
Hedströmmen: mynningen till Gisslarboån - N Vättern	SE662041-149485	Köping
Köpingsån	SE661646-150730	Köping
Stockmorbäcken	SE661883-150356	Köping
Ässingån	SE661812-148772	Köping
Vågsjön	SE661998-150929	Köping, Surahammar
Forsån: Sandån, Haraldsjöån, Laxbäcken	SE663678-148094	Lindesberg
Forsån: Kvarnån, Forsån	SE662665-148445	Lindesberg
Hedströmmen: Storsjön - mynningen till Djurlångsån	SE664323-148419	Smedjebacken
Flenaån	SE662580-151050	Surahammar

Kommunikationer

Järnvägen, Godsstråket genom Bergslagen, berör flera kommuner förutom Skinnskatteberg. Närmast angränsande är Fagersta och Köping. I översiktsplanens kapitel 14, *Kommunikationer och infrastruktur* tas den förstudie upp som Trafikverket har tagit fram. Översiktsplanen anger att kapacitetshöjande åtgärder på järnvägen måste vidtas.

Skinnskattebergs kommun ligger i en region där möjligheterna till arbetspendling är av stor vikt och översiktsplanen lyfter fram betydelsen av en attraktiv kollektivtrafik.

Natur- och kulturmiljöer av riksintresse Baggådalen-Malingboåsen-Riddarhyttefältet

, som är en naturmiljö av riksintresse, ligger huvudsakligen i Skinnskattebergs kommun, men till mindre delar inom Lindesbergs kommun och Smedjebackens kommun.

Skalltjärnsmossen-Skommarmossen, Dal-karls mossen–Römossen-Hö mossen, som är en naturmiljö av riksintresse, ligger delvis inom Skinnskattebergs kommun, delvis inom Köpings kommun.

Stora Flyten-Stormossen, naturmiljö av riksintresse samt Natura 2000-område, ligger delvis inom Skinnskattebergs kommun och delvis inom Surahammars kommun.

Sävtjärnen, som är en naturmiljö av riksintresse, ligger till en mindre del inom Skinnskattebergs kommun, huvudsakligen inom Fagersta kommun.

Venabäcken, ett Natura 2000-område, ligger delvis inom Skinnskattebergs kommun, delvis

inom Köpings kommun.

Hedströmsdalen, som är en kulturmiljö av riksintresse, ligger delvis inom Skinnskattebergs kommun och delvis inom Köpings kommun.

Röda jorden, som är en kulturmiljö av riksintresse, ligger delvis inom Skinnskattebergs kommun och delvis inom Lindesbergs kommun.

Malingsbo-Kloten, av riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt MB 4:2, är ett mycket stor område som förutom Skinnskattebergs kommun även berör kommunerna Fagersta, Smedjebacken, Lindesberg, Ljusnarsberg och Grängesberg.

Avfallshantering

Skinnskattebergs kommun samarbetar genom VafabMiljö med övriga kommuner i Västmanland samt Enköpings kommun och Heby kommun vad gäller avfallshantering. Översiktsplanen innehåller inga förslag eller riktlinjer som påverkar övriga kommuner.

Utbildningsfrågor

I översiktsplanens Del 2, avsnitt 3.2 *Skola och utbildning* tas det samarbete upp som bedrivs genom Norra Västmanlands utbildningsförbund (NVU) vad gäller gymnasieutbildning.

Räddningstjänst

Beträffande räddningstjänst sker ett visst samarbete med angränsande kommuner samt Västra Mälardalens Kommunalförbund.

Godsstråket genom Bergslagen, vid Skinnskattebergs station.

5 PÅVERKAN PÅ MILJÖMÅL, RIKSINTRESSEN OCH MILJÖKVALITETSNORMER

5.1 NATIONELLA OCH REGIONALA MILJÖKVALITETSMÅL

Bedömningarna i detta avsnitt avser hela översiktsplanen, inte bara de betydande miljöaspekterna.

De nationella miljö kvalitetsmålen beskrivs i Del 2, kapitel 18 *Lagar och nationella miljömål*.

I tabeller här intill och på nästa sida redovisas en översiktlig bedömning av översiktsplanens bidrag till uppfyllelse av miljö kvalitetsmålen.

Sammantaget bedöms översiktsplanen:

- **bidra till** uppfyllelsen av miljö kvalitetsmålen Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, God bebyggd miljö samt Ett rikt växt- och djurliv.
- **i viss mån bidra till** uppfyllelsen av miljö kvalitetsmålet Ingen övergödning.
- **i viss mån bidra till men i viss mån motverka** uppfyllelsen av miljö kvalitetsmålen Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Bara naturlig försurning samt Giftfri miljö.
- **varken bidra till eller motverka** uppfyllelsen av miljö kvalitetsmålet Säker strålmiljö.
- **inte vara relevant** för miljö kvalitetsmålet Skyddande ozonskikt.

Två miljö kvalitetsmål, *Hav i balans samt levande kust och skärgård* respektive *Storslagen fjällmiljö* har av Länsstyrelsen bedömts inte vara relevanta för Västmanlands län.

Mål	Hur påverkas måluppfyllelsen?
Begränsad klimatpåverkan	Översiktsplanen bedöms i viss mån bidra till men i viss mån motverka att miljö målet uppfylls. Föreslagen bebyggelseutveckling är till större delen inriktad på förtätning eller nybyggnad i anslutning till befintliga tätorter, där möjligheterna till persontransporter på andra sätt än med egen bil är bättre än i kommunen i övrigt. Riktlinjer anges i planen för förbättrade förutsättningar för gång-, cykel- och kollektivtrafik samt en mer hållbar energiförsörjning. Dock är det svårt att minska bilberoendet i en liten kommun som Skinnskatteberg. I planen anges ett område för gruvverksamhet, som bedöms medföra ökad biltrafik och därmed ökade utsläpp av koldioxid.
Frisk luft	Översiktsplanen bedöms i viss mån bidra till men i viss mån motverka att miljö målet uppfylls, av samma skäl som anges ovan. Generellt är kvaliteten på utomhusluft god i kommunen och översiktsplanens förslag bedöms inte leda till några stora förändringar, men frågan behöver beaktas om gruvverksamhet blir aktuell.
Bara naturlig försurning	Översiktsplanen bedöms i viss mån bidra till men i viss mån motverka att miljö målet uppfylls. Se ovan. (Biltrafik ger upphov till försurande utsläpp av svaveldioxid och kvävedioxid.)
Giftfri miljö	Översiktsplanen bedöms i viss mån motverka att miljö målet uppfylls. I planen anges ett område för gruvverksamhet, som kan leda till att föroreningar sprids till mark och vatten. (Detta kommer att hanteras i miljöprövning om gruvbrytning blir aktuell.) Översiktsplanen bedöms även i viss mån bidra till att miljö målet uppfylls , genom att riktlinjer anges för bl.a. vattenförsörjning, avlopp och avfallshantering, vilket verkar för bättre kontroll över utsläpp till mark och vatten.
Säker strålmiljö	Översiktsplanen bedöms varken bidra till eller motverka att miljö målet uppfylls. I planen tas problematiken upp, men sakfrågorna hanteras i andra planeringsskeden.

Mål	Hur påverkas måluppfyllelsen?
Ingen övergödning	Översiktsplanen bedöms i viss mån bidra till att miljömålet uppfylls. Riktlinjer anges för bl.a. vattenförsörjning, avlopp och avfallshantering som verkar för bättre kontroll över utsläpp till mark och vatten. Vidare anges att den kommunala planeringen ska bidra till att miljökvalitetsnormer kan uppnås.
Levande sjöar och vattendrag	Översiktsplanen bedöms bidra till att miljömålet uppfylls. Riktlinjer anges för bl.a. skydd av vattentäcker samt avlopps- och avfallshantering, som verkar för bättre kontroll över utsläpp till mark och vatten. Vidare anges att minskning av vandringshinder bör ske och att den kommunala planeringen ska bidra till att miljökvalitetsnormerna för vatten kan uppnås. I översiktsplanen anges flera N- och NF-områden (områden där naturvärdena ska prioriteras) som omfattar sjöar och vattendrag.
Grundvatten av god kvalitet	Översiktsplanen bedöms bidra till att miljömålet uppfylls. Riktlinjer anges för bl.a. skydd av vattentäcker samt avlopps- och avfallshantering, som verkar för bättre kontroll över utsläpp till mark och vatten. Vidare anges att den kommunala planeringen ska bidra till att miljökvalitetsnormerna för vatten kan uppnås.
Myllrande våtmarker	Översiktsplanen bedöms bidra till att miljömålet uppfylls. De flesta utpekade värdefulla våtmarker ligger inom översiktsplanens N- och NF-områden (områden där naturvärdena ska prioriteras). I planen föreslås inga större förändringar som berör de högst värderade våtmarkerna. Översiktsplanen anger dessutom flera rekommendationer och riktlinjer för att skydda naturmiljöer av utpekade värde.

Mål	Hur påverkas måluppfyllelsen?
Levande skogar	Översiktsplanen bedöms bidra till att miljömålet uppfylls. I översiktsplanen anges ett antal riktlinjer och rekommendationer som rör bevarande och utveckling av skogsbruket. Översiktsplanens N- och NF-områden omfattar de skogsområden som har högst natur- och friluftslivsvärden. I planen lyfts dessa värden fram och riktlinjer anger att de ska prioriteras. I planen föreslås få förändringar som berör skogsmark med höga naturvärden. Vissa av översiktsplanens förändringsförslag innebär dock att skogsmark tas i anspråk på ett sätt som gör fortsatt skogsbruk omöjligt.
Ett rikt odlingslandskap	Översiktsplanen bedöms bidra till att miljömålet uppfylls. Översiktsplanens B-områden omfattar jordbruksbygderna. Rekommendationer anger att hänsyn ska tas till jordbruket vid utbyggnad av bostadsbebyggelse. I planen lyfts värdefull ängs- och hagmarker samt andra naturvärden i jordbruksbygden fram, och riktlinjer anger att de ska prioriteras. Vidare anges flera andra riktlinjer och rekommendationer som rör bevarande och utveckling av jordbruket.
God bebyggd miljö	Översiktsplanen bedöms bidra till att målet uppfylls. Områden avsätts för ny eller kompletterad bostadsbebyggelse i syfte att stärka service och attraktivitet i kommunens befintliga tätorter. Områden avsätts även för verksamheter, rekreation och friluftsliv, bevarande och utveckling av natur- och kulturmiljöer m.m. i syfte att få en långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur. Riktlinjer finns bl.a. för bostadsbyggnad, vattenförsörjning samt avlopp- och avfallshantering. Översiktsplanen pekar på behovet av att peka ut och skydda kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.
Ett rikt växt- och djurliv	Översiktsplanen bedöms bidra till att målet uppfylls. Ingen utbyggnad av bostäder, verksamheter el.dyl. föreslås i Natura 2000-områden. Flera högt värderade naturmiljöer avsätts som områden där naturvärdena på olika sätt ska prioriteras. Generella riktlinjer anges om hur hänsyn ska tas till naturmiljön i kommunens planering, tillståndsgivning och verksamhet.

5.2 RIKSINTRESSEN ENLIGT 3 OCH 4 KAP. MILJÖBALKEN

De riksintressen enligt miljöbalkens kapitel 3 och 4 som finns i Skinnskattebergs kommun listas i översiktsplanens Del 2 kapitel 6 *Riksintressen och miljö kvalitetsnormer*. Samtliga riksintressen beskrivs och redovisas på karta i översiktsplanen. I översiktsplanens Del 1 anges för varje delområde vilka riksintressen som berörs.

Följande riksintressen finns i kommunen:

- **Naturmiljö enligt MB 3:6**, 8 st områden, se Del 2, kap. 8 *Naturmiljö och biologisk mångfald*.
- **Natura 2000**, 11 st områden, se Del 2, kap. 8 *Naturmiljö och biologisk mångfald*.
- **Kulturmiljö enligt MB 3:6**, 2 st områden, se Del 2, kap. 9 *Kulturmiljö*.
- **Friluftsliv enligt MB 3:6**, 1 st område, se Del 2, kap. 11 *Rekreation, fritid och turism*.
- **Värdefulla ämnen och material enligt MB 3:7**, Höjderna, utvinning av industrimineral, se Del 2, kap. 12 *Värdefulla ämnen och material*.
- **Kommunikation enligt MB 3:8**, Järnvägen, Godsstråket genom Bergslagen, se Del 2, kap. 14 *Kommunikationer och infrastruktur*.
- **Turism och friluftsliv enligt MB 4:2**, 1 st område, se Del 2, kap. 10 *Rekreation, fritid och turism*.
- **Jord- och skogsbruk** är av nationell betydelse enligt MB 3:4. Se Del 2 kap. 11 *Areella näringar*.
- Inga öppet redovisade **riksintressen** för **totalförsvaret enligt MB 3:9** finns i Skinnskattebergs kommun.

Översiktsplanens tillgodoseende av riksintressen

Riksintressen har utgjort en viktig förutsättning för översiktsplanarbetet. I flera fall baseras avgränsningen av översiktsplanens delområden på riksintressegränser. Flera av de delområden där markanvändningsförändringar föreslås (T-, B- och X-områden), har avgränsats så att riksintressen inte ska beröras. Vissa delområden där naturmiljö, friluftsliv eller kulturmiljövärden ska prioriteras (N-, NF-, F- och V-områden) har tvärtom avgränsats så att riksintressena ska ligga inom dessa delområden.

Nedan görs en sammanfattande beskrivning av hur översiktsplanen tillgodose riksintressena. Under rubriken *Beaktande av riksintressena* på nästa sida finns en tabellredovisning där varje riksintresseområde kommenteras separat.

Sammantaget bedöms översiktsplanen tillgodose de riksintressen som finns inom kommunen, med undantag för riksintresset enligt MB 4:2 Malingsbo-Kloten, där konflikten med eventuell gruvnäring eller vindkraftsutbyggnad behöver studeras vidare i kommande miljöprövning om sådan markanvändning blir aktuell.

Riksintresse naturvård och Natura 2000

Natura 2000-områden och riksintressen för naturvård i kommunen har i många fall ett skydd som naturreservat och ingår i de allra flesta fall i delområden som översiktsplanen anger som områden för naturvård och friluftsliv (N- och NF-områden). Endast delar av ett riksintresse, Baggbodalen-Riddarhyttefältet-Malingsboåsen, berörs av ett B-område (jordbruksbygd med bebyggelse) och en rekommendation anges om att bl.a. naturvärdena ska prioriteras. Något ytterligare skyddsbehov har inte identifierats i översiktsplanarbetet.

Riksintresse kulturmiljö

Av de kulturmiljöer inom kommunen som är av riksintresse är Röda jorden en fornlämningsmiljö, där själva fornlämningarna har skydd enligt kulturmiljölagen. Hedströmsdalen är ett vattenstråk som binder samman tre herrgårds- och bruksmiljöer. Flera objekt inom detta riksintresse (fornlämningar, byggnadsminnen m.m.) skyddas genom kulturmiljölagen. Något ytterligare skyddsbehov har inte identifierats i översiktsplanarbetet. Översiktsplanen anger rekommendationer om att hänsyn ska tas till kulturmiljövärdena i riksintresseområdena och inga större förändringar föreslås.

Riksintresse friluftsliv

Kommunens enda riksintresse för friluftslivet, Malingsbo-Kloten, ligger huvudsakligen inom ett delområde där översiktsplanen anger att natur- och friluftslivsvärden ska prioriteras (NF). En mindre del av riksintresset berörs av ett B-område (jordbruksbygd med bebyggelse) och en rekommendation anges om att bl.a. naturvärdena ska prioriteras. Något skyddsbehov har inte identifierats i översiktsplanarbetet.

Riksintresse kommunikationer

Kommunens enda riksintresse för kommunikationer, godsstråket genom Bergslagen, berörs inte av några av översiktsplanens förändringsförslag och har därmed bedömts tillgodoseas i planen.

Riksintresse värdefulla ämnen

Kommunens enda riksintresse för värdefulla ämnen, ett område med industrimineral, har tillgodosetts genom att det ingår i ett område där översiktsplanen anger att gruvdrift bör kunna tillkomma (efter miljöprovning).

Riksintresse totalförsvaret

I översiktsplanen påpekas att riksintresset kan påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk och att Försvarsmakten bör kontaktas i tidigt skede i sådana plan- och bygglovärenden.

Riksintresse enligt MB 4 kap

Riksintresset enligt MB 4:2, Malingsbo-Kloten, ligger till större delen inom områden som i översiktsplanen avsätts som områden för natur och friluftsliv (NF1, NF2, F1, F2, F3), eller bebyggda områden där inga åtgärder föreslås som kan ligga i konflikt med riksintressets värden (T2, B2, B3). En del av riksintresset ligger dock inom översiktsplanens delområde X1, där gruvdrift bör kunna tillkomma, vilket innebär konflikt med riksintresset Malingsbo-Kloten. Sett till detta riksintresse som helhet behöver det dock beaktas att Malingsbo-Kloten är ett mycket stort område, där delområde X1 endast berör en liten del i riksintresseområdets utkant. De högsta värdena för turism och friluftsliv ligger inte i den del som berörs av delområde X1, vilket bl.a. visar sig i hur det närbelägna riksintresset för friluftsliv samt för naturreservatet Malingsbo-Kloten har avgränsats. Frågan behöver studeras vidare i miljöprovningen, om gruvdrift blir aktuell inom delområde X1.

Beaktande av riksintressena i översiktsplanen

Av tabell här intill och på följande sidor framgår inom vilket av översiktsplanens delområden respektive riksintresse ligger, hur översiktsplanen beaktar riksintresset i form av rekommendationer samt vilka av översiktsplanens förändringsförslag som berör respektive riksintresse. Konsekvenserna för riksintressen som berörs av förändringsförslag

beskrivs närmare i avsnitt 3.2 *Miljökonsekvenser – Naturmiljö*, 3.4 *Miljökonsekvenser – Friluftsliv*, 3.5 *Miljökonsekvenser – Hushållning med mark och vatten* samt 4.5 *Natur- och kulturmiljöer utöver MKB:n*.

Riksintresse	Delområde i ÖP ² , rekommendationer och ev. förändringar
NATURMILJÖ, MB 3:6	
Skälsjöområdet–Håltjärnsbäcken	NF1. Rekommendation att endast enstaka byggnader för det rörliga friluftslivet samt kompletteringar av befintliga bebyggelsegrupper kan tillåtas. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön. Rekommendation om att inga nya ljudkällor med varaktigt samhällsbuller bör tillkomma inom eller i anslutning till området.
Baggbodalen–Malingsboåsen–Riddarhyttfältet	NF1. Se ovan. NF2. LIS-område för evenemang vid Skildammen, inom riksintresset. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön samt naturinventering. B3. Möjlig utveckling av ekoturism. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön samt att ny bebyggelse i första hand bör lokaliseras till befintliga bebyggelsegrupper. <u>Tangeras</u> av område X1 där gruvdrift och vindkraftsetablering kan bli aktuell. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön.
Råmyran	NF1. Rekommendation att endast enstaka byggnader för det rörliga friluftslivet samt kompletteringar av befintliga bebyggelsegrupper kan tillåtas. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön samt att inga nya ljudkällor med varaktigt samhällsbuller bör tillkomma inom eller i anslutning till området.

² T=Tätortsområden, B=Jordbruksbygd, V=Vattenområde med höga kulturmiljövärden, NF=Större områden för friluftsliv med höga naturvärden, N=Områden med höga naturvärden, F=Friluftsliv och rekreation, X=Områden där större förändringar kan komma att ske, S=Skogsmark.

Riksintresse	Delområde i ÖP ³ , rekommendationer och ev. förändringar
NATURMILJÖ, MB 3:6 <i>forts.</i>	
Lappland	N1. Översiktsplanen hänvisar till reservatsbestämmelserna. Rekommendation om att vindkraft bedöms som olämplig.
Skalltjärns mossen – Skommarmossen, Dalkarls mossen – Römossen – Hömossen	N4. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön.
Stora Flyten – Stormossen	NF3. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön samt om reservatsbildning för Natura 2000-området Stora Flyten – Stormossen. Rekommendation om att inga nya ljudkällor med varaktigt samhällsbuller ska lokaliseras inom eller i anslutning till området.
Sävtjärnen	S. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön samt att inga täkter, vägdragningar eller markberedning ska komma till stånd inom riksintresseområdet. (Endast en marginell del av riksintresset ligger i Skinnskattebergs k.n.)
Hedströmmen	B1. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön samt att ingen täkt i åsen eller större ingrepp i åfåran tillåts.
Håltjärnsbäcken	NF1. Rekommendation anger att endast enstaka byggnader för det rörliga friluftslivet samt kompletteringar av befintliga bebyggelsegrupper kan tillåtas. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön. Rekommendation om att inga nya ljudkällor med varaktigt samhällsbuller ska lokaliseras inom eller i anslutning till området.

³ T=Tätortsområden, B=Jordbruksbygd, V=Vattenområde med höga kulturmiljövärden, NF=Större områden för friluftsliv med höga naturvärden, N=Områden med höga naturvärden, F=Friluftsliv och rekreation, X=Områden där större förändringar kan komma att ske, S=Skogsmark.

Riksintresse	Delområde i ÖP, rekommendationer och ev. förändringar
NATURMILJÖ, MB 3:6 <i>forts.</i>	
Matkullen	NF1. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön. Rekommendation om att inga nya ljudkällor med varaktigt samhällsbuller ska lokaliseras inom eller i anslutning till omr.
NATURA 2000, MB 3:8	
Lappland	N1. Översiktsplanen hänvisar till reservatsbestämmelserna. Rekommendation om att vindkraft bedöms som olämplig.
Råmyran	NF1. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön. Rekommendation om att inga nya ljudkällor med varaktigt samhällsbuller ska lokaliseras inom eller i anslutning till området.
Slåttermossen	N5. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön. Generell rekommendation om att vindkraft inte ska lokaliseras inom Natura 2000-områden.
Hedströmmen	B1. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön samt att ingen täkt i åsen eller större ingrepp i åfåran tillåts. Generell rekommendation om att vindkraft inte ska lokaliseras inom Natura 2000-områden.
Stora Flyten – Stormossen	NF3. Rekommendation att Natura 2000-området Stora Flyten – Stormossen bör skyddas genom reservatsbildning samt ytterligare rekommendationer om hänsyn till naturmiljön. Rekommendation om att inga nya ljudkällor med varaktigt samhällsbuller ska lokaliseras inom eller i anslutning till området samt generell rekommendation om att vindkraft inte ska lokaliseras inom Natura 2000-områden.
Forsån – Bråt-mossen	NF2. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön. Generell rekommendation om att vindkraft inte ska lokaliseras inom Natura 2000-områden.

Riksintresse	Delområde i ÖP ⁴ , rekommendationer och ev. förändringar
NATURA 2000, MB 4:8 <i>forts.</i>	
Venabäcken	N5. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön. Generell rekommendation om att vindkraft inte ska lokaliseras inom Natura 2000-omr.
Sillbotorp	N3. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön. Generell rekommendation om att vindkraft inte ska lokaliseras inom Natura 2000-omr.
Lermansbo äng	B2. Rekommendation att utpekade ängs- o hagmarker bör vårdas och bevaras. Generell rekommendation om att vindkraft inte ska lokaliseras inom Natura 2000-omr.
KULTURMILJÖ MB 3:6	
Hedströmsdalen	V1. Den del av riksintresset som ligger mellan Skinnskatteberg och Uttersberg avsätts som "Vattenområde med höga kulturmiljövärden", med rekommendationer om hänsyn till kulturmiljön. T1. Tre LIS-områden i Skinnskatteberg ligger inom eller nära riksintresset. Rekommendationer om hänsyn till kulturmiljön. B1. Karmansbo väster om Hedströmmen, nya bostäder nära riksintresset. Rekommendation att utmed Hedströmmen ska hänsyn tas till kulturmiljön. B2. LIS-område för bostäder vid Hedströmmen gränsar till riksintresset. LIS- område för bostäder vid Sundsbron, Uttersberg ligger nära riksintresset. Rekommendationer om detaljplaneläggning samt hänsyn tas till kulturmiljön.

Riksintresse	Delområde i ÖP, rekommendationer och ev. förändringar
KULTURMILJÖ MB 3:6 <i>forts.</i>	
Röda jorden	NF2. Rekommendation om hänsyn till kulturmiljön samt att vindkraft bedöms som olämplig inom och i anslutning till riksintresseområdet.
FRILUFTSLIV, MB 3:6	
Malingsbo-Kloten	B3. Möjlig utveckling av ekoturism. Rekommendationer om hänsyn till friluftslivet. NF1. Möjlig utveckling av ekoturism. Rekommendationer om att endast enstaka byggnader för det rörliga friluftslivet samt kompletteringar av befintliga bebyggelsegrupper kan tillåtas samt att hänsyn ska tas till friluftslivet. Rekommendation om att inga nya ljudkällor med varaktigt samhällsbuller bör tillkomma inom eller i anslutning till området.
MINERAL, MB 3:7	
Höjderna	X1. Gruvdrift bör kunna tillkomma, vindkraftsetablering kan prövas. Rekommendation om att endast enstaka bostadshus i anslutning till befintlig bebyggelse bör tillkomma.
JÄRNVÄG, MB 3:8	
Godsstråket genom Bergslagen	Till större delen delområde S. Behovet av upprusning tas upp i översiktsplanens Del 2.
JORD- OCH SKOGSBRUK, MB 3:4	
	B, X, N, F, NF och S. I översiktsplanen anges ett antal riktlinjer och rekommendationer som rör bevarande och utveckling av jord- och skogsbruket.
TURISM OCH RÖRLIGT FRILUFTSLIV, MB 4:2, se nästa sida	

⁴ T=Tätortsområden, B=Jordbruksbygd, V=Vattenområde med höga kulturmiljövärden, NF=Större områden för friluftsliv med höga naturvärden, N=Områden med höga naturvärden, F=Friluftsliv och rekreation, X=Områden där större förändringar kan komma att ske, S=Skogsmark.

Riksintresse	Delområde i ÖP ⁵ , rekommendationer och ev. förändringar
TURISM OCH RÖRLIGT FRILUFTSLIV, MB 4:2	
Malingsbo-Kloten	<p>X1. Gruvdrift bör kunna tillkomma, vindkraftsetablering kan prövas i mindre skala (om gruvdrift tillkommer). Rekommendationer om hänsyn till naturmiljö, kulturmiljö och friluftsliv</p> <p>T2. Vissa åtgärder för att stärka turismen föreslås i översiktsplanen.</p> <p>B3. Möjlig utveckling av ekoturism. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljö, kulturmiljö och friluftsliv.</p> <p>NF1. Möjlig utveckling av ekoturism. Rekommendation anger att endast enstaka byggnader för det rörliga friluftslivet samt kompletteringar av befintliga bebyggelsegrupper kan tillåtas. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljön. Rekommendation om att inga nya ljudkällor med varaktigt samhällsbuller bör tillkomma inom eller i anslutning till området.</p> <p>NF2. LIS-område för teaterverksamhet m.m. vid Skildammen, inom riksintresset. Rekommendationer om att ingen bebyggelse förutom enstaka byggnader för turism och rörligt friluftsliv bör tillkomma samt om hänsyn till naturmiljö och friluftsliv i skogsbruket.</p> <p>F1, F2, F3. Rekommendationer om hänsyn till naturmiljö, kulturmiljö och friluftsliv.</p>

⁵ T=Tätortsområden, B=Jordbruksbygd, V=Vattenområde med höga kulturmiljövärden, NF=Större områden för friluftsliv med höga naturvärden, N=Områden med höga naturvärden, F=Friluftsliv och rekreation, X=Områden där större förändringar kan komma att ske, S=Skogsmark.

5.3 MILJÖKVALITETSNORMER

Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999. I Skinnskattebergs kommun är miljökvalitetsnormerna för vatten relevanta. Se vidare översiktsplanens Del 2, kapitel 6 *Riksintressen och miljökvalitetsnormer*.

Sjöar och vattendrag som omfattas av miljökvalitetsnormer framgår av tabell i översiktsplanens del 2, kapitel 7 *Vatten*. Några av dessa vattenförekomster har idag god ekologisk status.⁶ Flera vattenförekomster har dålig, otillfredsställande eller måttlig ekologisk status, p.g.a. övergödning, morfologiska förändringar, försurning, flödesförändringar, kontinuitetsförändringar, främmande arter eller miljögifter. Kravet är att dessa år 2015, eller i vissa fall år 2021, ska ha uppnått god ekologisk status.

Följande områden där översiktsplanen ger förslag till förändrad markanvändning ligger i direkt anslutning till vattenförekomster med miljökvalitetsnormer och kan påverka vattenkvaliteten:

- Område X1 (gruvdrift) som innefattar vattenförekomsterna Övre Skärsjön och Uggelforsån. Om gruvdrift blir aktuell kommer den att tillståndsprövas enligt miljöbalken.
- Sju LIS-områden för nya bostäder: nära Övre Vättern, Nedre Vättern, Hedströmmen, Långsvan samt Norrsjön (vattenförekomst Gisslarboån). Översiktsplanen anger att områdena ska detaljplaneläggas (förutom vid endast enstaka kompletteringar) varvid miljökvalitetsnormerna kommer att beaktas.
- LIS-området Näset vid Färna (e) ligger nära en ås som utgör grundvattenförekomst. Översiktsplanen anger att området ska detaljplaneläggas, varvid miljökvalitetsnormerna kommer att beaktas. LIS-utbyggnaden öppnar möjligheter för utbyggnad av kommunalt avlopp, vilket kan förbättra situationen för den närbelägna vattentäkten (Skinnskattebergs vattentäkt), om även befintlig bebyggelse ansluts.

⁶ Begreppen "måttlig ekologisk status", "god ekologisk status" etc finns definierade i *Vattenmyndighetens föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster*.

Inget av de övriga förslag som översiktsplanen redovisar bedöms förändra vattenkvaliteten i de berörda vattendragen, men frågan om påverkan på miljökvalitetsnormerna behöver beaktas i den fortsatta planeringen.

I översiktsplanens kapitel 13 *Teknisk försörjning* anges flera riktlinjer för förbättrat skydd av yt- och grundvatten, som i förlängningen innebär bättre förutsättningar för att miljökvalitetsnormerna ska kunna uppnås. Dessutom anges i en generell riktlinje att den kommunala planeringen ska bidra till att miljökvalitetsnormerna kan uppnås.

Slutsatser - miljökvalitetsnormer

Hänsyn krävs i fortsatt planering för förändringar i närheten av vattendrag som omfattas av miljökvalitetsnormer, särskilt för de vattendrag som idag inte uppnår god ekologisk status.

Även det samarbete kring vattenvårdsfrågorna som sker genom vattenvårdsförbunden är av central vikt för vattenkvaliteten

6 UPPFÖLJNING OCH ÖVERVAKNING

Översiktsplanens förslag till förändringar har en relativt begränsad omfattning och inget behov har därför bedömts föreligga av uppföljning vad gäller planens samlade miljöpåverkan. Frågor om uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av översiktsplanen medför kommer till stor del att avhandlas i senare planeringsskeden. Den betydande miljöpåverkan omfattar påverkan från eventuell gruvdrift och vindkraftsutbyggnad samt risk för påverkan på Natura 2000-område.

Om **gruvdrift** eller **vindkraftsutbyggnad** blir aktuell inom delområde X1 kommer verksamheten att tillståndsprövas enligt miljöbalken, varvid uppföljning och övervakning kan tas upp i den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som då upprättas.

Eventuella större **bebyggelseexploateringar** som berör natur- och kulturmiljöer av riksintresse kommer att prövas genom detaljplaneläggning och därmed tillhörande prövning. (Exploateringar som kan tillkomma utan detaljpanelläggning, tillståndsprövning el.dyl. bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan.)

Åtgärder på **järnvägen** Godsstråk Bergslagen (som är av riksintresse för kommunikation) kan bli aktuella inom planperioden, men detta styrs inte i översiktsplanen. Trafikverket har upprättat en förstudie och om åtgärder blir aktuella bedöms en järnvägsplan komma att upprättas, där miljöfrågorna inklusive uppföljning och övervakning av dessa behandlas.

Inga **Natura 2000-områden** berörs direkt av översiktsplanens förändringsförslag, men några Natura 2000-områden ligger nära områden där förändringar föreslås och det kan därmed finnas risk för indirekt påverkan. Verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka ett Natura 2000-område kräver tillstånd enligt MB 7 kap 28 a §. I samband med tillståndsprövningen ska samråd ske med länsstyrelsen. Det är av vikt att detta samråd hålls i ett tidigt skede när de i översiktsplanen föreslagna förändringarna blir aktuella, så att förändringarna kan vidtas på ett sätt som är i överensstämmelse med bevarande av Natura 2000-områdets värden.

Miljökvalitetsnormer för vatten behöver studeras vidare på ett övergripande plan, eftersom flera vattendrag i kommunen idag inte uppnår god ekologisk status. Arbetet pågår inom kommunen med bl.a. vatten- och avloppsfrågor.

7 SAMRÅD

7.1 SAMRÅD OM AVGRÄNSNING AV MKB

Skriftligt samråd har skett med Länsstyrelsen i Västmanlands län samt angränsande kommuner i april 2013 beträffande avgränsning av MKB. Muntligt samråd hölls med Länsstyrelsen i maj 2013. De synpunkter som Länsstyrelsen lämnade vid samrådet rörande MKB:ns innehåll har tillgodosetts. Länsstyrelsen och kommunen är överens om den avgränsning av MKB:n som redovisas i avsnitt 2.2.

7.2 SAMRÅD OM PLANFÖRSLAGET

Översiktsplan 2014 för Skinnskatteberg har varit utsänd på samråd 1 juli - 30 september 2013, då allmänheten, intresseorganisationer, kommunala förvaltningar och nämnder, angränsande kommuner samt statliga myndigheter har kunnat lämna synpunkter på planförslaget. Planförslaget har under samrådet funnits utställt på biblioteket och kommunhuset i Skinnskatteberg. Handlingarna har även funnits tillgängliga i kommunens reception samt för läsning och nedladdning via kommunens hemsida.

Samrådsmöten har hållits i Färna, Riddarhyttan, Hed, Baggbron, Skinnskatteberg och Stjärnvik.

Information om samrådet har lämnats per brev till samtliga hushåll i kommunen, företag, föreningar och intresseorganisationer samt via kommunens hemsida.

Under samrådet inkom 49 skriftliga samrådsyttranden.

Efter samrådet har översiktsplanehandlingen reviderats/kompletterats och en samrådsredogörelse upprättats.

7.3 UTSTÄLLNING AV PLANFÖRSLAGET

Översiktsplanen för Skinnskattebergs kommun har under tiden 17 mars - 19 maj 2014 varit utställd enligt plan- och bygglagen.

Utställningar har anordnats i kommunhuset samt på biblioteket i Skinnskatteberg. Handlingarna har också funnits tillgängliga för utlämning i kommunens reception samt på kommunens hemsida.

Under utställningen inkom 23 stycken skriftliga yttranden. Efter utställningen har inkomna skrivelser sammanställts och kommenterats i ett utlåtande. Översiktsplanehandlingen har därefter reviderats med utgångspunkt från utlåtandet.

Referenser finns angivna i Översiktsplanens del 2 Planeringsförutsättningar.

Översiktsplanen för Skinnskattebergs kommun utgör en vision för kommunens framtida utveckling, en vägledning för kommunens och andra myndigheters beslut om mark- och vattenanvändningen samt en dialog mellan kommunen och staten om de allmänna intressenas innebörd, avgränsning och tillgodoseende.

Översiktsplanen består av **tre delar**:

Del 1 Utveckling och delområden

Del 2 Planeringsförutsättningar

Del 3 Konsekvensbeskrivning